

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS ŠIAULIŲ PETRO AVIŽONIO UGDYMO CENTRO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
PRIE 2023 METŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS

2024 m. vasario 29 d.

I. BENDROJI DALIS

Bendroji informacija apie įstaigą

Įstaigos pavadinimas: Šiaulių Petro Avižonio ugdymo centras

Įstaigos kodas: 190530120

Įstaigos adresas: Papilės g. 3, Šiauliai

Kiti įstaigos duomenys: įstaiga įsteigta 1994 m. spalio 11 d., duomenys apie įstaigą kaupiami Juridinių asmenų registre.

Įstaigos veikla: yra biudžetinė savivaldybės švietimo įstaiga vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinį ugdymą

Finansinių ataskaitų rūšis: įstaiga rengia žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį.

Priklausymas viešojo sektoriaus subjektų grupei: įstaiga yra Šiaulių miesto savivaldybės konsoliduojamasis viešojo sektoriaus subjektas.

Finansiniai metai: įstaigos finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Informacija apie įstaigos kontroliuojamus, asocijuotus ar kitus subjektus

Įstaiga neturi filialų ar panašaus pobūdžio padalinių, kurių teisinė registracija būtų vykdoma pagal Civilinio kodekso 2.53 str. nuostatas.

Įstaiga neturi kontroliuojamų ir asocijuotų subjektų.

Kita informacija apie įstaigą

Vidutinis darbuotojų skaičius 2023 metais: 43 asmenys.

Svarbios sąlygos turinčios įtakos įstaigos veiklai: 2023 metais svarbių sąlygų įtakojančių įstaigos veiklos pokyčius ar jos pobūdį nėra.

II. APSKAITOS POLITIKA

Bendrosios nuostatos

Įstaiga sudarydama finansines ataskaitas taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad finansinių ataskaitų duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, vadovaujamosi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

Finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

2. patikima, nes:

2.1. teisingai nurodo įstaigos finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

3. nešališka, netendencinga;
4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);
5. visais reikšmingais atvejais išsami.

Įstaiga apskaitą tvarko ir atskaitomybę rengia pagal šiuos Lietuvos Respublikos įstatymus:

- Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą;
- Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą;
- Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymą;
- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

įstatymą.

Bendrieji apskaitos principai

Apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinė atskaitomybė sudaroma taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

1. kaupimo – ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami tų ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – tada, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą;

2. subjekto – įstaiga yra laikoma apskaitos vienetu: atskirai tvarkoma jo apskaita, sudaromi atskiri biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai. Įstaigos apskaitoje registruojamas tik jo patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis, registruojamas nebalansinėse sąskaitose;

3. veiklos tęstinumo – nėra nustatytas įstaigos veiklos pabaigos terminas;

4. periodiškumo – įstaigos tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys yra sudaromas už 3, 6, ir 9 mėnesius, metinis finansinių ataskaitų rinkinys yra sudaromas už finansinius metus;

5. pastovumo – apskaitos metodai keičiami tik tuomet, kai siekiama teisingiau parodyti finansinių metų turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus. Nesant svarios priežasties apskaitos metodų keitimui, metodai naudojami ilgą laiką;

6. piniginio mato – turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai finansinėse ataskaitose pateikiami pinigine išraiška;

7. palyginimo – įstaiga taiko tik tokius apskaitos metodus, kad duomenys finansinėse ataskaitose būtų lengvai palyginami;

8. atsargumo – įstaiga taiko tik tokius apskaitos metodus, pagal kuriuos yra pateikiami patikimi finansiniai duomenys;

9. neutralumo – įstaigos apskaitos informacija yra pateikiama nešališkai;

10. turinio viršenybės prieš formą – ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos tik pagal jų turinį ir ekonominę prasmę, o ne tik jų teisinę formą.

Apskaitos politikos keitimas, klaidų taisymas bei apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja.

Atskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių atskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to atskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,25 procento visų per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas pagal 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“

numatytus reikalavimus. Nematerialiojo turto nuvertėjimas apskaičiuojamas ir registruojamas apskaitoje pagal 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ numatytus reikalavimus.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po piršto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t.y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas. Nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, įskaitant negrąžintinus mokesčius, atėmus prekybos nuolaidas. Visos išlaidos, tiesiogiai priskirtinos nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms ir susijusios su nematerialiojo turto paruošimu naudoti (adaptavimo išlaidos, diegimo išlaidos, testavimo išlaidos), taip pat yra įtraukiamos į jo įsigijimo savikainą.

Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

Naudingo tarnavimo laikas pagal nematerialiojo turto grupes:

Riboto naudojimo nematerialiojo turto grupės pavadinimas	Naudingo tarnavimo laikas metais
Plėtos darbai	
Programinė įranga ir jos licencijos	1
Patentai, autorių ir kitos teisės	4
Kitas nematerialusis turtas	2

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo arba pasigaminimo savikaina, jei jo vertė yra ne mažesnė nei nustatyta vertė (šis kriterijus netaikomas nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms ir transporto priemonėms, šaunamiesiems ginklams), įstaigos veikloje tarnaus ilgiau nei vienerius metus, pagrįstai tikėtina, kad būsimaisiais laikotarpiais įstaiga iš turto gaus ekonominės naudos ar naudos įstaigos veiklai vykdyti, galima patikimai nustatyti turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą, įstaiga turi teisę tuo turtu disponuoti.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes ar kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemė ir kultūros vertybės ar kitos vertybės po pirminio pripažinimo metinėse finansinėse ataskaitose rodomi tikrąja verte (išskyrus kultūros vertybių rekonstravimo, konservavimo ir restauravimo išlaidas, kurios apskaitoje registruojamos 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatyta tvarka pripažįstant to laikotarpio sąnaudas, kada jos buvo patirtos).

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Turto likvidacinė vertė yra lygi 1 eurui,

tačiau anksčiau įsigyto turto likvidacinė vertė nekeičiama. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nusidėvėjimas yra neskaičiuojamas turtui, kuris yra pripažintas negalimu, netinkamu naudoti. Jei ilgalaikis materialusis turtas yra perduodamas kitam viešojo sektoriaus subjektui arba kitam subjektui nuomos, panaudos ar pasaugos teise, tokiam turtui nusidėvėjimas yra skaičiuojamas įstaigos apskaitoje, tačiau nusidėvėjimo sąnaudos negali būti priskiriamos pagrindinės veiklos sąnaudoms. Informacija apie tokį perduotą turtą papildomai yra kaupiama nebalansinėse sąskaitose.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)
	MATERIALUSIS TURTAS	
5.	Pastatai	
5.1.	Kapitaliniai mūriniai pastatai (sienos – 2,5 ir daugiau plytų storio, gelžbetonio; perdangos ir denginiai – gelžbetoniniai ir betoniniai), monolitinio gelžbetonio pastatai, stambių blokų (perdangos ir denginiai – gelžbetoniniai) pastatai	120
5.2.	Pastatai (sienos – iki 2,5 plytos storio, blokų, monolitinio šlako, betono, lengvų šlako blokų, perdangos ir denginiai – gelžbetoniniai, betoniniai arba mediniai)	90
5.3.	Tašytų rąstų pastatai	40
5.4.	Surenkamieji, išardomieji, moliniai ir kiti pastatai	12
6.	Infrastruktūros ir kiti statiniai	
6.1.	Infrastruktūros, melioracijos ir kiti statiniai	
6.1.1.	Betoniniai, gelžbetoniniai, akmens	80
6.1.2.	Metaliniai	40
6.1.3.	Mediniai	15
6.1.4.	Konteinerių aikštelės	15
6.1.5.	Gatvės, šaligatviai, automobilių stovėjimo aikštelės, aikštelės, pėsčiųjų takai, atraminės sienutės	20
6.1.6.	Gatvių apšvietimo tinklai, šviesoforai	20
6.1.7.	Elektros perdavimo oro linijos	20
6.1.8.	Kapinių tvoros, kapinių takai	20
6.1.9.	Kiti statiniai	20
6.1.10	Lauko statiniai (supynės, žaidimų aikštelės ir kt.)	5
6.2.	Melioracijos statiniai	40

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)
6.3.	Sporto ir poilsio statiniai	
6.3.1.	Sporto įrenginių, aikščių, aikštelių danga	20
6.3.2.	Stadionų tribūnos	20
6.3.3.	Fontanai	20
6.3.4.	Žalieji ir grunto statiniai (žemės, smėlio)	5
7.	Mašinos ir įrenginiai	
7.1.	Gamybos mašinos ir įrenginiai	12
7.2.	Ginkluotė, ginklai ir karinė technika	15
7.3.	Medicinos įranga	8
7.4.	Apsaugos įranga	6
7.5.	Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai	5
7.6.	Radio ir televizijos, informacinių ir ryšių technologijų tinklų valdymo įrenginiai ir įranga	8
7.7.	Kitos mašinos ir įrenginiai	10
8.	Transporto priemonės	
8.1.	Lengvieji automobiliai ir jų priekabos	6
8.2.	Specialieji automobiliai	7
8.3.	Autobusai, krovininiai automobiliai, jų priekabos ir puspriekabės	7
8.4.	Kitos transporto priemonės	5
9.	Baldai ir biuro įranga	
9.1.	Baldai	12
9.2.	Kompiuteriai ir jų įranga	5
9.3.	Kopijavimo ir dokumentų dauginimo priemonės	7
9.4.	Kita biuro įranga	8
10.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
10.1.	Scenos meno priemonės	7
10.2.	Muzikos instrumentai	20
10.3.	Elektros aparatūra ir prietaisai	5
10.4.	Sporto ir kitas inventoriūs	5
10.5.	Informaciniai stendai**	5
10.6.	Skulptūros	5
10.7.	Ūkinis inventoriūs ir kiti reikmenys	5
10.8.	Specialieji drabužiai ir avalynė	3
10.9.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	10

Naudingo tarnavimo laikas pagal ilgalaikio materialiojo turto grupes:

Riboto naudojimo ilgalaikio materialiojo turto grupės pavadinimas	Naudingo tarnavimo laikas metais
Pastatai	90
Infrastruktūros statiniai	80
Kiti statiniai	20
Mašinos ir įrenginiai	10
Transporto priemonės	6
Baldai ir biuro įranga	12
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	7

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra nuvertėjimas, nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatu ataskaitos straipsnyje. Ilgalaikis materialusis turtas nurašomas iš apskaitos, kai jis perleidžiamas, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, yra prarandamas dėl vagysčių, stichinių nelaimių ar kitų priežasčių.

Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Atsargos

Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“. Atsargomis laikomas įstaigos trumpalaikis turtas, kurį per vienerius metus sunaudoja pajamoms uždirbti ar viešosioms paslaugoms teikti arba kuris yra laikomas numatant jį parduoti ar paskirstyti vykdant įprastą veiklą, taip pat nebaigtų gaminti prekių ir nebaigtų teikti paslaugų vertė vykdant trumpalaikės sutartis. Atsargomis taip pat laikomas ūkinis inventorių - materialusis turtas, kuris yra naudojamas daugiau nei vieną kartą ir kurio įsigijimo ar pasigaminimo savikaina mažesnė už nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę.

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja realizavimo verte. Atsargos grynąja realizavimo verte ataskaitose yra parodomos tuomet, kada tos atsargos yra planuojamos parduoti ir grynoji realizavimo vertė yra mažesnė už įsigijimo (pasigaminimo) savikainą, taip pat tais atvejais, kai atsargos yra pripažintos sugadintomis, pasenusiomis, bet dar nenurašytos.

Atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios galimo realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, išmainius, paskirsčius ar panaudojus. Kai atsargos (taip pat ir nebaigtos vykdyti sutartys) parduodamos, išmainomos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai apskaitoje

registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

Finansinis turtas

Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“. Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu į apskaitą yra įtraukiamas pagal įsigijimo savikainą, o ilgalaikis finansinis turtas finansinėse ataskaitose parodomas amortizuota savikaina.

Įstaigos finansinis turtas yra skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

Gautinos sumos

Gautinos sumos apskaitoje turi būti registruojamos tada, kai įstaiga įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“. Registruojamos gautinos sumos turi būti įvertintos įsigijimo savikaina.

Ilgalaikės gautinos sumos (gautinos sumos už parduotą turtą, suteiktas paslaugas, jei atsiskaitymo terminas yra ilgesnis nei 12 mėn.) registruojamos apskaitoje įsigijimo savikaina. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikė gautina suma įvertinama amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Kartu apskaičiuojama gautinų sumų dalis, kuri bus gauta per kitus 12 mėnesių nuo paskutinės ateinančio ketvirčio dienos, ir ši dalis registruojama kaip ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Įstaiga visas lėšas saugo tik kredito įstaigų sąskaitose. Įstaiga turi teisę esant poreikiui vykdyti operacijas grynaisiais pinigais.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

Finansavimo sumos – įstaigos iš valstybės arba savivaldybės biudžeto, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas įstaigos tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir įstaigos gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas įstaigos išlaidoms dengti ir paramos būdu gautą turtą ir lėšas.

Įstaigos gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į: finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, įstaigos sąnaudomis nepripažįstamos, bet registruojamas perduotas finansavimas. Perdavus finansavimo sumas ar įstaigos pajamas kitiems ne viešojo sektoriaus subjektams, registruojamas finansavimo sąnaudos.

Siekdama užtikrinti pajamų ir sąnaudų palyginimą, įstaiga padariusi sąnaudų, kurios vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais turi būti kompensuotos, padarytų sąnaudų sumos dydžiu registruoja sukauptas gautinas sumas (sukauptas finansavimo pajamas) ir finansavimo pajamas ir apie tai pateikia pažymą finansavimo sumų davėjui, kuris kitą ataskaitinį laikotarpį suteiks (perduos) finansavimo sumas toms sąnaudoms kompensuoti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“ ir 19-ajame VSAFAS „Finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

Visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami susiję su rinkos kainomis – tikraja verte, kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai ir atidėjiniai – amortizuota savikaina, kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje įstaiga turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta (pvz., jei įstaigai iškeltas ieškinytis ir 90% tikėtina, kad įstaiga privalės sumokėti ieškovui priteistą sumą, turi būti suformuotas atidėjinys, lygus tikėtinais sumokėti sumai). Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o tikrai informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad parodytų tiksliausią dabartinį įvertinimą.

Atidėjiniai gali būti formuojami dėl teismo bylų, būsimų išeitinių išmokų.

Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad parodytų tiksliausią dabartinį įvertinimą.

Veiklos nuoma

Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį.

Pajamos

Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai įstaiga gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos, atėmus suteiktas nuolaidas.

Pajamos yra klasifikuojamos į finansavimo pajamas, pagrindinės veiklos kitas pajamas, kitas pajamas, investicinės - finansinės veiklos pajamas.

Sąnaudos

Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant rinkos palūkanų normą.

Finansavimo sąnaudas įstaiga gali patirti tik tuomet, jei perveda savo gautas pajamas (suteiktų paslaugų, turto nuomos lėšas) kitam subjektui programoms vykdyti.

Sandoriai užsienio valiuta

Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą pagal Finansinės apskaitos įstatyme nustatytas sąlygas. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

Turto nuvertėjimas

Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, įstaiga nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, yra nustatoma turto atsiperkamoji vertė ir palyginama su turto balansine verte. Turto nuvertėjimui įvertinti yra sudaroma komisija.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atstatoma anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

Informacijos pagal segmentus pateikimas

Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.

Įstaiga tvarko apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – įstaigos veiklos dalys pagal vykdomas valstybės funkcijas, apimančios vienu ar keliems teikiama viešąsias paslaugas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją.

Įstaiga skiria šiuos segmentus:

1. bendrųjų valstybės paslaugų;
2. socialinė apsauga;
3. švietimas.

III. PASTABOS

Pastaba P01 “Apskaitos politika ir apskaitinių įverčių keitimas, klaidų taisymas”

P01.1 Apskaitos politikos keitimų 2023 metais nebuvo.

P01.2 Apskaitiniais įverčiais įstaigoje yra laikomas naudingas tarnavimo laikas, pagal kurį skaičiuojami amortizacija ar nusidėvėjimas. Naudingo tarnavimo laikas nustatytas atsižvelgiant numatomą turto naudojimo trukmę ir intensyvumą įstaigos veikloje bei techninį, technologinį arba kitokį senėjimą. 2023 metais apskaitiniai įverčiai nesikeitė.

P01.3 Apskaitos politikos ir esminių klaidų taisymo įtaka 7-ojo VSAFAS prieduose.

P02 „Pagrindinės veiklos sąnaudos“

Įstaigos veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos rodomos pagal jų pobūdį. Per ataskaitinį laikotarpį savo veikloje patyrė ir apskaitė 979 518,53 Eur pagrindinės veiklos sąnaudų arba 16,3 proc. daugiau nei praėjusį laikotarpį.

Didžiausią dalį pagrindinės veiklos sąnaudų sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 817 776,51 Eur arba maždaug 19,8 proc. visų pagrindinės veiklos sąnaudų.

Palyginus ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių sąnaudas, pagrindinis sąnaudų augimas yra darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių, komandiruočių, transporto, kvalifikacijos kėlimo, paprastojo remonto ir eksploatacijos, socialinių išmokų ir kitų paslaugų, o sumažėjimas – sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos, nuomos, nuvertėjimo ir nurašytų sumų ir finansavimo sąnaudos.

Ataskaitinio laikotarpio nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas sudaro 16 163,43 Eur. Iš jų apskaičiuotos nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos yra 0 Eur, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos yra 16 163,43 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos sumažėjo. Apskaitoje užregistruota 38 923,42 Eur šių sąnaudų: iš jų: šildymo sąnaudos – 27 762,77 Eur; elektros energijos sąnaudos – 6 206,86 Eur; vandentiekio ir kanalizacijos sąnaudos – 3 584,12 Eur; ryšių paslaugų sąnaudos – 412,81 Eur ir kitų komunalinių paslaugų – 956,86 Eur.

Įstaigos per ataskaitinį laikotarpį patirtos sąnaudos, gautos bei pripažintos pajamos jų paskirstymas, išmokų detalizavimas rodomas 3-iojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 2 priede, 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ 2 priede ir 25-ojo VSAFAS „Segmentai“ priede.

P03 „Nematerialusis turtas“

Įstaigos nematerialiojo turto likutinė vertė atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 0,00 Eur. Per 2023 m. nebuvo įsigyta ilgalaikio nematerialaus turto.

Nurašyta pilnai amortizuoto nematerialaus turto už 0,00 Eur.

Nematerialiojo turto pasikeitimas per atskaitinį laikotarpį pateiktas 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ 1 priede.

P04 „Ilgalaikis materialusis turtas“

Ilgalaikio materialaus turto likutinė vertė atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 483 390,06 Eur. Didžiausią dalį ilgalaikio materialaus turto likutinės vertės atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro mašinos ir įrenginiai, tai yra 12 293,13 Eur. viso ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės.

Per 2023 metus įsigyta materialaus turto, turto grupėje baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialus turtas įsigyta, interaktyvus ekranas Smart, kopijavimo aparatas Canon sumoje 7 798,00 Eur.

Per atskaitinį laikotarpį neatlygintinai gauta ilgalaikio materialaus turto už 1 086,58 Eur, nurašyta turto už 8 070,80 Eur. Turtas nurašytas per inventorizaciją, kaip pripažintas netinkamu naudojimui, morališkai pasenusiu, praradusiu praktinę vertę ir kt. Nurašytas turtas buvo pilnai nusidėvėjęs. Taip pat įstaigos turto naudojimo ir priežiūros komisijos siūlymu, dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio turto apžiūros, akyta žaidimo aikštelė, nešiojamas kompiuteris, interaktyvi lenta ir kt. ilgalaikis turtas, įsigijimo savikaina 8 070,80 Eur.

Įstaiga neturi sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialaus turto įsigijimo ateityje, paskutinę atskaitinio laikotarpio dieną.

P05 „Finansinis turtas“

Atskaitinio laikotarpio pabaigai ilgalaikį finansinį turtą sudaro kitos ilgalaikės gautinos sumos (gautinos lėšos iš biudžeto ilgalaikiams atidėjiniams – pensinio amžiaus darbuotojų išeitinėms išmokoms apmokėti). Informacija apie finansinį turtą pateikta 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ 5 priede ir 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 6 priede.

P07 „Biologinis turtas“

Įstaiga biologinio turto neturi, todėl 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas“ priedai nepildomi.

P08 „Atsargos“

Atskaitinio laikotarpio pabaigai įstaiga apskaitomų ir nepanaudotų atsargų likutis sudaro 1 184,02 Eur. Maisto produktų atsargų.

Neatlygintinai gavo atsargų už 129,48 Eur, tai 2023 metais iš Šiaulių m. savivaldybės administracijos perdavimo-priėmimo aktu buvo perduota laminavimo aparatas, vykdyti įstaigos veiksmai.

Informacija apie atsargas pateikta pagal 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ 1 priede.

P09 „Išankstiniai mokėjimai“

Sumokėtų per ataskaitinį laikotarpį išankstinių mokėjimų suma pagal įstaigos apskaitomą programą sudaro 1 419,89 Eur, tai yra.:

- 1 419,89 Eur paslaugų teikimo sutartyse ar kituose įsipareigojimų dokumentuose numatytos ir pervestos išankstinių mokėjimų sumos;

- 0 Eur ateinančių laikotarpių sąnaudos;

Informacija apie išankstinius mokėjimus pateikta 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ 6 priede.

P10 „Per vienerius metus gautinos sumos“

Per vienerius metus gautinų sumų vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 58 611,21 Eur.

Palyginus ataskaitinio laikotarpio duomenis su praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenimis, per vienerius metus gautinų sumų balansinė vertė padidėjo 15 233,61 Eur.

3 lentelė

Eil. Nr.	Sukauptos gautinos sumos	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena (Eur)
1.	Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turta, paslaugas	5 302,09
2.	Sukauptos gautinos sumos	52 609,61
3.	Kitos gautinos sumos	699,51
4.	Kitos	0
Iš viso:		58 611,21

Kitas gautinas sumas – 699,51 Eur sudaro: UAB SANITEX – 695,48 Eur, ir AB Telia LT – 4,03 Eur.

Informacija apie gautinas sumas pateikta 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 7 priede.

P11 „Pinigai ir pinigų ekvivalentai“

Ataskaitinio laikotarpio pabaigai banko sąskaitose esanti 10 988,18 Eur pinigų likutį sudaro: iš užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų gautos lėšos 5 690,13 Eur, paramos lėšos 3 967,29 Eur, įmokos 1 330,76 Eur, iš biudžetinių įstaigų gautos pajamos 0,00 Eur, į išdą grąžintinos lėšos 0,00 Eur. Ataskaitinio laikotarpio pabaigai įstaigos kasoje grynujų pinigų likutis 0,00 Eur

Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikta 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 8 priede.

P12 „Finansavimo sumos“

Įstaigos gautų ir ataskaitinio laikotarpio pabaigai nepanaudotų 484 567,11 Eur finansavimo lėšų likutį sudaro:

nematerialaus turto neamortizuota 0,00 Eur likutinė vertė;

ilgalaikio materialaus turto nenudevėta 473 710,18 Eur likutinė vertė;
 nepanaudotas 0 Eur vertės atsargų likutis;
 pinigų ir pinigų ekvivalentų esantis 9 657,42 Eur likutis;
 išankstinių apmokėjimų (500 Eur), per vienerius metus gautinų sumų (699,51 Eur). 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priede, 5-oje grafoje, yra parodytas gauto finansavimo sumų pergrupavimas. 14 889 Eur iš valstybės biudžeto gauto finansavimo kitoms išlaidoms kompensuoti pergrupuota į valstybės biudžeto nepiniginiam turtui įsigyti, taip pat pergrupuota iš ES lėšų gauto finansavimo kitoms išlaidoms kompensuoti 400 Eur, į ES nepiniginiam turtui įsigyti, pergrupuota iš kitų šaltinių gauto finansavimo kitoms išlaidoms kompensuoti 837,11 į kitų šaltinių nepiniginiam turtui įsigyti.

Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslią paskirtį ir jų pokyčiai per atskaitinį laikotarpį pateikia 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priede.

P13, P14, P15 „Finansiniai įsipareigojimai“

Finansiniai įsipareigojimai atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 5 090,00 Eur, tai yra ilgalaikiai įsipareigojimai.

Ilgalaikius įsipareigojimus sudaro:

– Darbuotojų, kuriems suėjo pensinis amžius ir per 2024 metus neplanuoja nutraukti darbo sutarties.

Informacija apie finansinius įsipareigojimus pateikta 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 9 priede.

P17 „Trumpalaikės mokėtinos sumos“

Trumpalaikės mokėtinos sumos atskaitinio laikotarpio pabaigoje 47 118,27 Eur, jas sudaro:

4 lentelė

Eil. Nr.	Mokėtinos sumos	Paskutinė atskaitinio laikotarpio diena (Eur)
1.	Tiekėjams mokėtinos sumos	26,65
2.	Sukauptos atostogų sąnaudos	47 053,13
3.	Mokėtinos sumos darbuotojams	38,49
4.	Kitos mokėtinos sumos	0
	Iš viso:	47 118,27

Informacija apie trumpalaikes mokėtinas sumas pateikta 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 12 priede.

P21 „Kitos pagrindinės veiklos pajamos ir kitos pajamos“

Kitos pagrindinės veiklos pajamas atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 66 218,04 Eur.

Informacija apie kitos pagrindinės veiklos pajamas pateikta 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“ 1 priede.

Kitos veiklos pajamas atskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 0,00 Eur, tai yra pajamos iš atsargų ir ilgalaikio materialiojo turto pardavimo aukcionuose.

Informacija apie kitos veiklos pajamas pateikta 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“ 2 priede.

P22 „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo“

Per ataskaitinį laikotarpį patirtos ir apskaitytos įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos sudarė 817 776,51 Eur.

Informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas pateikta 24-ojo VSAFAS priede.

P23 „Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas“

Per ataskaitinį laikotarpį apskaitytas finansinės ir investicinės veiklos rezultatas yra 0 Eur. Jį sudaro palūkanų ir delspinigių sąnaudos:

- delspinigiai už laiku nesumokėtas paslaugas tiekėjui 0 Eur;
- nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo 0 Eur.

Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos pateiktos 6-ojo VSAFAS 4 priede.

Nebalansinė apskaita

Įstaigų apskaitoje registruojamas tik jos įsigytas ir patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos.

Išsinuomotas, pagal panaudos ar kitas sutartis gautas ar perduotas turtas, naudojimui atiduotas ūkinis inventorių, registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

Nebalansinėse sąskaitose 2023 metų gruodžio 31 dienai užregistruota:

- išsinuomotas turtas 0,00 Eur;
- pagal panaudos sutartis gautas turtas 0,00 Eur;
- naudojamas ūkinis inventorių 122 875,56 Eur;
- gautinos neapskaitytos baudos 0,00 Eur.
- neatlygintinai gautas turtas 1386,12 Eur.

Kitų reikšmingų įvykių per ataskaitinį laikotarpį nebuvo.

Parengtų ataskaitų VSAKIS ir „FVAIS“ sistemoje duomenys, paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai, sutampa. Dėl ataskaitų pastabų numeravimo ir korektiškų ataskaitų pavadinimų, jos suformuotos ir pateiktos iš VSAKIS.

PRIDEDAMA:

2023 m. gruodžio mėn. 31 d. finansinių ataskaitų rinkinys (VSAKIS), 1 egz., 140 lapai.

Direktorė

Audrė Urbienė

Šiaulių apskaitos centro vyr. buhalteris

Stanislava Vaičiulienė

Buhalterė Ilona Balčiūnaitė, ilona.balciunaite@sac.lt, +37068661474